

# MUHANDISLIK

## & IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,  
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

# №12

2025  
dekabr



Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar



Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB<sup>®</sup>  
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic  
Resource  
Index  
ResearchBib

ISSN  
INTERNATIONAL  
STANDARD  
SERIAL  
NUMBER  
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX  
COPERNICUS  
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ  
БИБЛИОТЕКА  
LIBRARY.RU



ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ  
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ  
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА  
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ



# muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,  
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 1365 sahifa.  
2025-yil, dekabr

## Bosh muharrir:

**Zokirova Nodira Kalandarovna**, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

## Bosh muharrir o'rinbosari:

**Shakarov Zafar G'afarovich**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

## Tahrir hay'ati:

**Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich**, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Sharipov Kongratbay Avezimbetovich**, texnika fanlari doktori, professor

**Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Shaumarov Said Sanatovich**, texnika fanlari doktori, professor

**Turayev Bahodir Xatamovich**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Nasimov Dilmurod Abdulloevich**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Allayeva Gulchexra Jalgasovna**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Arabov Nurali Uralovich**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Xamrayeva Sayyora Nasimovna**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Bobonazarova Jamila Xolmurodovna**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Irmatova Aziza Baxromovna**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

**Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi**, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

**Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich**, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

**Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna**, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

**Amanov Otabek Amankulovich**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

**Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li**, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

**Qurbonov Samandar Pulatovich**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

**Zikriyoyev Aziz Sadulloevich**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

**Tabayev Azamat Zaripbayevich**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

**Sxay Lana Aleksandrovna**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

**Ismoilova Gulnora Fayzullayevna**, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

**Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich**, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

**Kasimova Nargiza Sabitdjanovna**, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

**Kalanova Moxigul Baxritdinovna**, dotsent

**Ashurzoda Luiza Muxtarovna**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

**Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

**Sharipov Botirali Roxataliyevich**, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

**Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich**, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

**Bauyetdinov Majit Janizaqovich**, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

**Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li**, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

**Sultonov Shavkatjon Abdullayevich**, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

**Jo'raeva Malohat Muhammadovna**, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

**Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich**, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

**Kalonova Moxigul Baxritdinovna**, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

**Mirzayev Kulmamat Djanzakovich**, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

**Karimova Nilufar Sadirdin qizi**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

**Norboyev Odil Abrayevich**, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

# muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,  
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

**Muassis:** "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

**Hamkorlarimiz:**

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti



# MUNDARIJA

|                                                                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| RASMIY RIVOJLANISH YORDAMI (OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE, ODA) ORQALI O'ZBEKISTONDA DAVLAT MOLIYASINI BOSHQARISH (PUBLIC FINANCIAL MANAGEMENT, PFM) TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH ..... | 24  |
| <b>Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Ulug'ova Maftunabonu To'lginovna</b>                                                                                                                 |     |
| INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN LEADING WHEAT-PRODUCING COUNTRIES.....                                                                                                                       | 28  |
| <b>Turayeva Gulizahro</b>                                                                                                                                                               |     |
| BLOKCHEYN TIZIMLARI UCHUN XESH FUNKSIYALARNI TANLASH MEZONLARI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI TAHLILI .....                                                                            | 32  |
| <b>Abduraximov Baxtiyor, Allanov Orif, Turdibekov Baxtiyor</b>                                                                                                                          |     |
| RIVOJLANGAN DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA KICHIK KORXONALARDA ISHLAB CHIQARISHNI SAMARALI TASHKIL ETISH MODELLARI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA .....                                       | 39  |
| <b>Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li</b>                                                                                                                                             |     |
| ISSIQLIK AKKUMULYATORINING RAZRYADLANISH JARAYONIDA SUYUQLIK QATLAMLARIDA HARORAT TAQSIMLANISHINING BIR O'LCHOVLI MODEL .....                                                           | 43  |
| <b>B.A. Hikmatov, M.S. Mirzayev</b>                                                                                                                                                     |     |
| ISLOM MOLIYASI TAMOIYILLARI ASOSIDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....                                                                                              | 49  |
| <b>Safarova Nasiba Gulmurod qizi</b>                                                                                                                                                    |     |
| ПРИМЕНЕНИЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ СИСТЕМ В ОБУЧЕНИИ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ИНФОРМАЦИОННЫМ ТЕХНОЛОГИЯМ.....                                                                                           | 54  |
| <b>Даниярова Улбосын Куатбаевна</b>                                                                                                                                                     |     |
| YANGI TURDAGI IKKI QATLAMLI TRIKOTAJ TO'QIMALARI KO'RSATKICHLARINI KOMPLEKS BAHOLASH .....                                                                                              | 58  |
| <b>Ergasheva Rashida Abdug'aniyevna</b>                                                                                                                                                 |     |
| HALQALI YIGIRISH MASHINASIDA BURAM UCHBURCHAGINING IP UZILISHIGA BOG'LIQLIGINI TADQIQI.....                                                                                             | 62  |
| <b>Soliyev Azizbek Kamoldinovich</b>                                                                                                                                                    |     |
| НОВЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ТУРИЗМА 2030: СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ И РЕКОМЕНДАЦИИ ДЛЯ УЗБЕКИСТАНА .....                                                                                             | 69  |
| <b>Голышева Елена Вячеславовна</b>                                                                                                                                                      |     |
| STRATEGIK JARAYONNING MODELLARI .....                                                                                                                                                   | 76  |
| <b>Musayeva Dilnoza Dilshatovna</b>                                                                                                                                                     |     |
| МАТЕМАТИЧЕСКИЕ МОДЕЛИ ОЦЕНКИ СТОИМОСТИ КВАРТИР В МНОГОЭТАЖНЫХ ДОМАХ.....                                                                                                                | 81  |
| <b>Уринов Адхамжон Акбарович</b>                                                                                                                                                        |     |
| MATERIALLARNI MURAKKAB YASSI TRAEKTORIYALAR BO'YICHA DEFORMASIYALANTIRISHDA PLASTIK DEFORMASIYALANISH JARAYONLARI .....                                                                 | 88  |
| <b>A.Xakimov, X.Xakimov</b>                                                                                                                                                             |     |
| TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN LOYIHALARNI ISLOM MOLIYA INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIYALASHTIRISH YO'LLARI.....                                                                                | 95  |
| <b>Xaitov Shaxzod Sharipboyevich</b>                                                                                                                                                    |     |
| SANOAT KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH CHORA-TADBIRLARINING KETMA KETLIGI .....                                                                                           | 102 |
| <b>Xusanova Maloxat Mengnorovna</b>                                                                                                                                                     |     |
| TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA LOGISTIKA XARAJATLARI TAHLILI .....                                                                                                                         | 107 |
| <b>Saidova Kamola Xoshimovna</b>                                                                                                                                                        |     |



|                                                                                                                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| OZIQ-OVQAT SANOATINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNI YECHISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI .....                                       | 111 |
| <b>Tleuv Niyetulla Raxmanovich</b>                                                                                                                             |     |
| YUQORI MUSTAHKAM KOMPOZIT ARMATURALARDAN FOYDALANILGAN TEMIRBETON KONSTRUKSIYALARINING YUK KO'TARUVCHANLIGI VA UZOQ MUDDATLI DEFORMATSIYALARINI BAHOLASH ..... | 114 |
| <b>Mamajanova Odina Alisher qizi</b>                                                                                                                           |     |
| KORXONALARDA DAROMADLILIK KO'RSATKICHLARINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI .....                                                                         | 119 |
| <b>Farog'at Xo'jabekova, Eshankulova Nafisa Komiljon qizi</b>                                                                                                  |     |
| TEMIR YO'L INFRATUZILMASIDA YASHIL IQTISODIYOT TAMOIYILLARINI QO'LLASH: CSR, ESG VA PRI ASOSIDA BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISH .....       | 124 |
| <b>Abduraxmanova Muqaddas Toxtasinovna</b>                                                                                                                     |     |
| THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN OPTIMIZING MARKETING AND EDUCATIONAL PROCESSES IN HIGHER EDUCATION .....                                                | 128 |
| <b>Sadikov Shoxrux Shuhratovich</b>                                                                                                                            |     |
| BANK FAOLIYATIDA "YASHIL" MOLIYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI.....                                                                         | 133 |
| <b>Abduraxmonov Alimardon Sodiq o'g'li</b>                                                                                                                     |     |
| TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN LOYIHALARNI ISLOM MOLIYA INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIYALASHTIRISH YO'LLARI .....                                                      | 139 |
| <b>Xaitov Shaxzod Sharipboyevich</b>                                                                                                                           |     |
| BOSHQARUV PSIXOLOGIYASIGA DOIR MUAMMOLARNI BARTARAF ETISHNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI .....                                                                    | 145 |
| <b>Aripov Oybek Abdullayevich</b>                                                                                                                              |     |
| TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA INNOVATSIYALARNI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARALARI .....                                                                         | 150 |
| <b>Karimov Nodirbek</b>                                                                                                                                        |     |
| УТИЛИЗАЦИЯ ПОБОЧНЫХ ПРОДУКТОВ ПЕРЕРАБОТКИ ХЛОПКА ДЛЯ СИНТЕЗА АНТИКОРРОЗИОННЫХ КОМПОЗИЦИОННЫХ ПОКРЫТИЙ.....                                                     | 155 |
| <b>Ситмуратов Тулкинбек Сабирбаевич, Баходиров Худайберган Баходир угли</b>                                                                                    |     |
| SANOAT KORXONALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....                                                                          | 163 |
| <b>Ergashev Muhibbek Aslam o'g'li</b>                                                                                                                          |     |
| O'ZBEKISTON TO'QIMACHILIK SANOATIDA XORIJIY INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI .....                                                       | 168 |
| <b>Nazarova A.N.</b>                                                                                                                                           |     |
| АВТОМАТИЗИРОВАННАЯ СИСТЕМА РАСЧЁТА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ СОТРУДНИКОВ ОРГАНИЗАЦИИ .....                                                                     | 172 |
| <b>Шухратов Мамуржон Шухрат угли</b>                                                                                                                           |     |
| BLOCKCHIAN, IOT (INTERNET OF THINGS) NING IQTISODIY SOHALARDA QO'LLANISHI .....                                                                                | 178 |
| <b>Avazov Ergash Xidirberdiyevich</b>                                                                                                                          |     |
| O'ZBEKISTONDA INVESTITSİYALARNI MOLIYAVIY BOSHQARISHNING JORIY HOLATI VA EKONOMETRIK TAHLILLAR ASOSIDA KELGUSI YILLAR PROGNOZI.....                            | 182 |
| <b>Ismailov Dilshod Anvarjonovich</b>                                                                                                                          |     |
| QISHLOQ XO'JALIGI KLASSTERLARI MOLIYAVIY HOLATINING NAZARIY JIHATLARI .....                                                                                    | 190 |
| <b>Dildora Yuldasheva</b>                                                                                                                                      |     |
| TURIZM SOHASIDA TRANSPORT XIZMATLARINING HOLATI .....                                                                                                          | 194 |
| <b>Xalimov Shaxboz Xalimovich</b>                                                                                                                              |     |
| MAHALLA BUDJETI VA SOLIQLARNING YIG'ILUVCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI .....                                                                                     | 200 |
| <b>Abdullayev Zafarbek Safibullayevich</b>                                                                                                                     |     |



|                                                                                                                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| BUDJET TASHKILOTLARIDA QURILISH-TA'MIRLASH XARAJATLARI HISOBINING USLUBIY JIHATLARI.....                                                                                                   | 206 |
| <i>Azizova Zilola Lochinovna</i>                                                                                                                                                           |     |
| KOSHI – BUNYAKOVSKIY – SHVARS INTEGRAL TENGSIZLIGI VA UNING IQTISODIYOTDAGI ROLI.....                                                                                                      | 212 |
| <i>Saipnazarov Shaylovbek Aktamovich</i>                                                                                                                                                   |     |
| ИНТЕГРАЦИЯ ПРИНЦИПОВ ЦИРКУЛЯРНОЙ ЭКОНОМИКИ В АГРОПРОДОВОЛЬСТВЕННЫЙ СЕКТОР УЗБЕКИСТАНА: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ, ПЕРЕРАБОТКА БИОМАССЫ И СТРАТЕГИИ СОКРАЩЕНИЯ ПОСТУБОРОЧНЫХ ПОТЕРЬ ..... | 219 |
| <i>Эгамбердиев Хумоюн Хамрокулович</i>                                                                                                                                                     |     |
| HOVUZ BALIQCHILIGI XO'JALIKLARIDA REJALASHTIRISHNING MUDDATLARI VA BOSQICHLARI .....                                                                                                       | 227 |
| <i>Dosmuratova Shaxista Kengashovna, Menglikulov Bakhtiyor Yusupovich</i>                                                                                                                  |     |
| O'ZBEKISTON SHAROITIDA KICHIK BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI .....                                                                                        | 233 |
| <i>Ergashev Jamshid Jamoliddinovich</i>                                                                                                                                                    |     |
| KON-METALLURGIYA KORXONALARINING KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDA KPINING O'RNI VA AHAMIYATI.....                                                                                             | 237 |
| <i>Ergashov Botirjon Ergashovich</i>                                                                                                                                                       |     |
| SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....                                                                                             | 245 |
| <i>Ahmadjanov Ilyosbek</i>                                                                                                                                                                 |     |
| ACCELERATING SOCIOECONOMIC DEVELOPMENT IN RURAL AREAS THROUGH DIGITAL TECHNOLOGIES: A COMPREHENSIVE ANALYSIS .....                                                                         | 250 |
| <i>O.Q. Xudayberdiyeva, Z.B. Negmatullayeva</i>                                                                                                                                            |     |
| ISSIQXONALARDAN FOYDALANISHNING OZIY-OVQAT XAVFSIZLIGIGA TA'SIRI BO'YICHA MUAMMONI ASOSLASH VA UNING MILLIY MANFAATLARGA ALOQADORLIGINI ANIQLASH .....                                     | 256 |
| <i>Otavullaev Sukhrob Sa'dullo o'g'li</i>                                                                                                                                                  |     |
| NAMANGAN VILOYATIDA DON MAHSULOTLARI NARXLARINI SHAKLLANTIRISHDA BOZOR TAJRIBASI .....                                                                                                     | 260 |
| <i>Bahriddinov Jahongirbek Ravshanjon o'g'li</i>                                                                                                                                           |     |
| RAQAMLI IQTISODIYOTGA O'TISHNING JAHON TAJRIBASI: MUAMMO VA ISTIQBOL .....                                                                                                                 | 264 |
| <i>Mamadaliyev Akmaljon</i>                                                                                                                                                                |     |
| ПОВЫШЕНИЕ СОЦИАЛЬНОЙ ЗНАЧИМОСТИ НАЛОГОВ В НОВОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИТУАЦИИ.....                                                                                                                | 269 |
| <i>Зайналов Джахонгир Расулович</i>                                                                                                                                                        |     |
| FARG'ONA VODIYSIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING HUDUDIIY XUSUSIYATLARI .....                                                                   | 274 |
| <i>Murodxiyeva Feruza Majidovna</i>                                                                                                                                                        |     |
| TOG' VA TOG'OLDI HUDUDLARIDA IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI BARQARORLIGINI TA'MINLASH STRATEGIYALARI.....                                                                   | 280 |
| <i>Abdulxayeva Gulshan Maxmudovna</i>                                                                                                                                                      |     |
| LABOR MIGRATION IN UZBEKISTAN: SOCIO-ECONOMIC TRENDS AND DEVELOPMENT PROSPECTS .....                                                                                                       | 285 |
| <i>Razakova Barno Sayfiyeva</i>                                                                                                                                                            |     |
| U-NET BASED POLYP SEGMENTATION ON KVASIR-SEG DATASET: PERFORMANCE EVALUATION AND COMPARISON WITH STATE-OF-THE-ART METHODS .....                                                            | 289 |
| <i>Mukhriddin Arabboev, Shohruh Begmatov, Sukhrob Bobojanov</i>                                                                                                                            |     |



|                                                                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| IQTISODIYOT TARMOQLARI VA SOHALARI RIVOJLANISHIDA SUN'IIY INTELLEKTDAN FOYDALANISH MASALALARI .....                                                             | 300 |
| Davletov Islambek Xalikovich, Normirzayev Ulmasjon Muzaffarjon o'g'li                                                                                           |     |
| IQTISODIYOTDA SAMARALI RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH SHART-SHAROITLARI VA OMILLARI .....                                                                      | 304 |
| Karimova Iroda Abdusattarovna                                                                                                                                   |     |
| "MENING MAKTABIM" LOYIHASINI OMMALASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI .....                                                                        | 311 |
| Dilshod Pulatov, Xamidaxon Akbarova, Dildora Mirzayeva                                                                                                          |     |
| ISSUES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE EDUCATION MARKET .....                                                                                                 | 320 |
| Inomiddin Imomov                                                                                                                                                |     |
| СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДА ОЦЕНКИ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ С УЧЕТОМ СТЕПЕНИ НОВИЗНЫ И ЭФФЕКТОВ .....                                                            | 324 |
| Алиева Эльнара Аметовна                                                                                                                                         |     |
| ИНТЕГРАЦИЯ ЦИФРОВЫХ БИЗНЕС-МОДЕЛЕЙ В СИСТЕМУ КОНКУРЕНТНЫХ ПРЕИМУЩЕСТВ ПРЕДПРИЯТИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ .....                                                           | 331 |
| Назарова Гулчехра Нурмуханбетовна                                                                                                                               |     |
| ECONOMIC GROWTH: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECT .....                                                                                                         | 336 |
| Bustonov Mansurjon Mardonakulovich                                                                                                                              |     |
| AGROKLASTERDAGI XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLAR O'RTASIDAGI O'ZARO ALOQALAR MEKANIZMINING BUGUNGI HOLATI .....                                                   | 342 |
| Xaydarov Sardor Komil o'g'li                                                                                                                                    |     |
| SIMSIZ ALOQA TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA TEMIR YO'L STANSIYALARIDA POYEZDLAR HARAKATINI TASHKIL ETISH .....                                                       | 350 |
| Jonikulov Egamberdi Shavkat o'g'li                                                                                                                              |     |
| GENDER SIYOSATI VA DEMOGRAFIK O'SISHNING INSON KAPITALIGA TA'SIRI .....                                                                                         | 357 |
| Ruzmetova Gulira'no Atabekovna                                                                                                                                  |     |
| СОСТОЯНИЕ ВИТАМИННО-МИНЕРАЛЬНОГО ОБМЕНА (ВИТАМИН D, КАЛЬЦИЙ, МАГНИЙ, ФОСФОР) У ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА С ОСТРОЙ ПНЕВМОНИЕЙ НА ФОНЕ ВЕГЕТАТИВНЫХ ДИСФУНКЦИЙ ..... | 364 |
| Абдурахмонов Жасур Нематович, Шарипова Олия Аскаровна, Бахронов Шерзод Самиевич                                                                                 |     |
| YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA TARKIBIY TUZILISHI .....                                                                                                     | 373 |
| Kalandarova Elnura Muzaffar qizi                                                                                                                                |     |
| ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ОЦЕНКИ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ АО ХУДУДГАЗТАЪМИНОТ .....                                                                                   | 377 |
| Хусанов Дурбек Нишанович                                                                                                                                        |     |
| ТЕМИР YO'L TRANSPORTIDA NAZORAT GABARIT QURILMALARINING ZAMONAVIY HOLATI, TAHLILI VA HARAKAT TAKRIBI GABARITLARINI ANIQLASH USULINI TAKOMILLASHTIRISH .....     | 384 |
| Xidirov Erkin Irgashovich                                                                                                                                       |     |
| QISHLOQ XO'JALIGIDA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISH VA SAMARALI TAQSIMLASHDA RIVOJLANGAN XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI .....                                    | 391 |
| Amanbaev Amanali Ortazbaevich                                                                                                                                   |     |
| GLOBAL DARAJADA FAOLIYAT YURITADIGAN BRONLASH TIZIMLARINING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI .....                                                                      | 396 |
| Ismatillaeva Sitara Sayfidin qizi                                                                                                                               |     |
| DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA INFRATUZILMA LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNING NORMATIV-HUQUQIY ASOSLARI .....                                                 | 403 |
| Akmal Shodiyev                                                                                                                                                  |     |
| QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRUVCHI KORXONALARDA LIZING MUNOSABATLARI HISOBİ .....                                                                 | 408 |
| Inamov Abdusalom Muhamadovich, Inomov Sardor Abdusalomovich, Inomov Hasanboy Abdusalom o'g'li                                                                   |     |



|                                                                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| O'TKIR BRONXOLIT BILAN KASALLANGAN BOLALARDA KATAMNEZNING EKOLOGIK OMILLAR TA'SIRIDA UZIGA XOS KECHISHI.....                                         | 412 |
| <b>Azimova Kamola Talatovna</b>                                                                                                                      |     |
| THEORETICAL ASPECTS OF STUDYING CONCEPTS RELATED TO YOUTH TOURISM .....                                                                              | 416 |
| <b>Norboyev Allayor Ismoilovich, Mansurova Zebuniso Abdurashidovna</b>                                                                               |     |
| THE ESSEINTIAL STRATEGIES WAYS OF SERICULTURE INDUSTRY OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....                                                            | 420 |
| <b>Khojimatov Ravshanbek Rasuljonovich</b>                                                                                                           |     |
| BLENDED LEARNING PLATFORMASI KANSEPSIYASI, ARXITEKTURASI VA FUNKSIONAL TUZILMASI.....                                                                | 425 |
| <b>Qobulova Madina Tuxbatillo qizi, Mirzaaxmedov Muxammadbobur Karimberdiyevich</b>                                                                  |     |
| ASALARICHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING AHOLI DAROMADLARI VA FAROVONLIGIGA TA'SIRI: IQTISODIY TAHLIL VA EKONOMETRIK BAHOLASH .....                        | 430 |
| <b>Kuanishbay Berdimuratov</b>                                                                                                                       |     |
| MARKETING EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHGA OID XORIJIY YONDASHUVLAR TAHLILI .....                                                                        | 434 |
| <b>Sobirov Azizbek Avazbekovich</b>                                                                                                                  |     |
| УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ ОРГАНИЗАЦИИ .....                                                                     | 443 |
| <b>Бабахонов Бабуржон Шухрат угли</b>                                                                                                                |     |
| KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIGA SOLIQ IMTIYOZLARINI QO'LLASH MASALALARI.....                                                                             | 449 |
| <b>Ibroximov Muxammadjon Abdullajanovich</b>                                                                                                         |     |
| QISHLOQ XO'JALIGIDA LOGISTIKA BOSHQARUVINING RAQAMLI MODEL VA UNING SAMARADORLIGI .....                                                              | 453 |
| <b>Olimova Bahora Shuxratovna</b>                                                                                                                    |     |
| СУЩНОСТЬ И ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ ПРЕДПРИЯТИЯ.....                                                                          | 463 |
| <b>Муминходжаева Дилноза Рамизовна</b>                                                                                                               |     |
| ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И АНАЛИТИЧЕСКИХ ПЛАТФОРМ .....                | 468 |
| <b>Дурманов Акмал Шаймарданович</b>                                                                                                                  |     |
| УПРАВЛЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫМ РАЗВИТИЕМ СОЦИАЛЬНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ: ВЫЗОВЫ И НАПРАВЛЕНИЯ РЕФОРМ В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ И ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА..... | 477 |
| <b>Холмуратов Джахонгир Салимбек угли</b>                                                                                                            |     |
| O'ZBEKISTONDA XORIJIY INVESTITSIALARNI JALB ETISHDA TIJORAT BANKLARINING ROLI.....                                                                   | 483 |
| <b>Yuldashev Erkin Xusanovich</b>                                                                                                                    |     |
| MINTAQAVIY INVESTITSIYA-INNOVASION JARAYONLARGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR .....                                                                         | 489 |
| <b>Xamrayev Quvvat Iskandarovich</b>                                                                                                                 |     |
| AGROKLAFTERLARDA ICHKI SOTISH JARAYONIDA TRANSFERT BAHOLARNI BELGILASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH .....                                            | 495 |
| <b>Eshmuradov Ulug'bek Tashmuratovich</b>                                                                                                            |     |
| INTERNATIONAL EXPERIENCE IN THE DEVELOPMENT OF MICE TOURISM AND ITS ADAPTATION TO THE CONDITIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....                  | 501 |
| <b>Ilkhomova Gulnoza Zayniddin kizi</b>                                                                                                              |     |
| MUHANDISLIK KONSTRUKSIYALARIDA MURAKKAB SIRTLARNI CHIZMA GEOMETRIYA YORDAMIDA TAHLIL QILISH.....                                                     | 507 |
| <b>Qutbtiddinov Hikmatillo Qudratillo o'g'li</b>                                                                                                     |     |
| TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI VA ULARNING IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI .....                                       | 512 |
| <b>Umarova Munira Muxitdinovna</b>                                                                                                                   |     |



|                                                                                                                                                                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| JINDA ARRALI SILINDR TISHLARIDAN TOLANI AJRATISH JARAYONINI HAVO OQIMI ASOSIDA OPTIMALLASHTIRUVCHI ENERGIYA TEJAMKOR QURILMANI MODELLASHTIRISH.....                                                                                      | 516 |
| <b>Mirzakarimov Mirsharofiddin Mirzaabdurahimovich</b>                                                                                                                                                                                   |     |
| TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI TOMONIDAN ISHLAB CHIQARILGAN MAHSULOTLARNI XORIJGA EKSPORT QILISH MEKANIZMLARI .....                                                                                                                            | 524 |
| <b>Matkarimov Anvar Tajimatovich</b>                                                                                                                                                                                                     |     |
| MUHANDISLIK KONSTRUKSIYALARIDA MURAKKAB SIRTLARNI CHIZMA GEOMETRIYA YORDAMIDA TAHLIL QILISH .....                                                                                                                                        | 528 |
| <b>Qutbtiddinov Hikmatillo Qudratillo o'g'li</b>                                                                                                                                                                                         |     |
| SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINI SOLIQ NAZORATINI AMALGA OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI .....                                                                                                                                               | 533 |
| <b>Ismailov Bobir Salomovich</b>                                                                                                                                                                                                         |     |
| QISHLOQ XO'JALIK KORXONALARIDA KAPITAL QO'YILMALAR XUSUSIYATLARI VA ULAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH .....                                                                                                                                | 540 |
| <b>Baxriyev Muxiddin Sheraliyevich</b>                                                                                                                                                                                                   |     |
| QISHLOQ XO'JALIK KORXONALARIDA ASOSIY VOSITALAR VA ULAR BUXGALTERIYA HISOBINING XUSUSIYATLARI.....                                                                                                                                       | 545 |
| <b>Fayzullayev Murodjon Nematulayevich</b>                                                                                                                                                                                               |     |
| O'ZBEKISTONDA KLASSTER IQTISODIYOTI: INVESTITSİYALAR, EKSPORT VA SANOAT ISHLAB CHIQARISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI (2022-2024-YILLAR KESIMIDA).....                                                                                   | 550 |
| <b>O'rinboyev Ulug'bek Otabekovich, Jabbarov Majidbek Erzodovich, Ruzmetova Gulira'no Atabekovna</b>                                                                                                                                     |     |
| GLOBAL YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA EKOLOGIK, IJTIMOY-IQTISODIY OMILLARNING TAHLILI .....                                                                                         | 556 |
| <b>M.M.Muminova</b>                                                                                                                                                                                                                      |     |
| RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA SMART TURIZM SHAROITIDA TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON ISTIQBOLLARI .....                                                                                        | 565 |
| <b>Najmidinov Azizbek Bahrom o'g'li</b>                                                                                                                                                                                                  |     |
| ТЕКУЩИЕ УГРОЗЫ И ВЫЗОВЫ, СВЯЗАННЫЕ С МИГРАЦИОННЫМИ КРИЗИСАМИ .....                                                                                                                                                                       | 571 |
| <b>Бегматов Хусанбек</b>                                                                                                                                                                                                                 |     |
| ELEKTRON TIJORAT SEKTORI UCHUN ONLAYN REKLAMA SAMARADORLIGINI BAHOLASH .....                                                                                                                                                             | 575 |
| <b>Rajabova Dilbar Ixtiyor qizi</b>                                                                                                                                                                                                      |     |
| RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA O'ZBEKISTON MEVA-SABZAVOTCHILIK SOHASIDA MAHSULOT YETISHTIRISHDAN TORTIB UNI BOZORGA CHIQARISHGACHA BO'LGAN JARAYONDA NEYROMARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASHNING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI ..... | 582 |
| <b>Sadiy Shukrillo Asatillo o'g'li</b>                                                                                                                                                                                                   |     |
| YOSH TADBIRKORLAR FAOLIYATIDA INNOVATSION G'OYALARNING AMALIY AHAMIYATI .....                                                                                                                                                            | 590 |
| <b>Ergashev Oybek Xaydaraliyevich</b>                                                                                                                                                                                                    |     |
| ТЕХНОЛОГИЯ НЕТРАДИЦИОННОГО СБАЛАНСИРОВАННОГО КОМБИКОРМА, С ОБОГАЩЕННЫМ БЕЛКОМ И ФЕРМЕНТАМИ СОСТАВОМ ИЗ ГРИБКА PLEUROTUS OSTREATUS.....                                                                                                   | 594 |
| <b>Ниезов Хусан Ниез угли</b>                                                                                                                                                                                                            |     |
| MINTAQAVIY RIVOJLANISH INDIKATOR TIZIMINING AHAMIYATI .....                                                                                                                                                                              | 601 |
| <b>Turdiyev Ulug'bek Qayumovich</b>                                                                                                                                                                                                      |     |
| RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISH BO'YICHA DAVLAT SIYOSATI .....                                                                                                                                                 | 608 |
| <b>Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li</b>                                                                                                                                                                                              |     |
| TO'QIMACHILIK KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI BOSHQARISH JARAYONI VA TIZIMI .....                                                                                                                                                   | 612 |
| <b>Xonkeldiyeva Komilaxon Ravshanjon qizi</b>                                                                                                                                                                                            |     |



|                                                                                                                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| SPORT SANOATINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA OID XORIJIY TAJRIBALAR TAHLILI.....                                                                                   | 616 |
| <b>Xamraqulov Ixtiyor Baxtiyorovich</b>                                                                                                                            |     |
| MARKAZLASHTIRILGAN DISPATCHERLIK TIZIMIDA POEZDLAR HARAKATI XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA AVTOMATLAR NAZARIYASIGA ASOSLANGAN INTEGRATSIYALASHGAN MATEMATIK MODEL..... | 620 |
| <b>Muhiddinov Obidjon Omonjon o'g'li</b>                                                                                                                           |     |
| ПРОЦЕНТНЫЙ РИСК ПО КРЕДИТАМ: АНАЛИЗ, ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ.....                                                                                                      | 627 |
| <b>Абдуллаев Шахобиддин Шамсиддинович</b>                                                                                                                          |     |
| REDUCTION OF GREENHOUSE GAS EMISSIONS: EMISSION QUOTAS OR MANDATORY CONTROL TECHNOLOGIES .....                                                                     | 633 |
| <b>Bobonov Doston Abdumo'min o'g'li, Qozoqboyev Jasur Abduvali o'g'li</b>                                                                                          |     |
| AYOLLAR TADBIRKORLIK FAOLIYATINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA).....                                                     | 637 |
| <b>Raximova Moxigul Isroiljonovna</b>                                                                                                                              |     |
| ПОЛУЧЕНИЕ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОГО ЦЕМЕНТА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ВОЗОБНОВЛЯЕМЫХ ИСТОЧНИКОВ ЭНЕРГИИ.....                                                                       | 643 |
| <b>Арипова Мастура Хикматовна, Ташбаев Джахангир Назим угли</b>                                                                                                    |     |
| МОДЕЛИРОВАНИЕ ПРОМЫШЛЕННЫХ ГОРЕЛОК И ИССЛЕДОВАНИЕ ИХ ТЕПЛОВОЙ НАГРУЗКИ .....                                                                                       | 652 |
| <b>Ражабов Азамат Тоирович</b>                                                                                                                                     |     |
| QISHLOQ XO'JALIK TEXNIKALARI MARKETINGI VA UNING SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI.....                                                                                 | 658 |
| <b>Xolmirzayev Bobur Mansurovich</b>                                                                                                                               |     |
| ПРИМЕНЕНИЕ СУБСИДИАРНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ НА ДОСУДЕБНОЙ СТАДИИ АНКРОТСТВА: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И ВОЗМОЖНОСТИ ВНЕДРЕНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ .....                               | 663 |
| <b>Хамзина Динара Рашатовна</b>                                                                                                                                    |     |
| YASHIL REKREATSION TURIZM KONSEPSIYASINI JORIY ETISHNING ILMIY-AMALIY JIHATLARI.....                                                                               | 669 |
| <b>Baxriyeva Zarina Nasimovna</b>                                                                                                                                  |     |
| KORXONALARDA DIVERSIFIKATSIYA SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHDA IQTISODIY MEXANIZMLARINING O'RNI .....                                                                   | 672 |
| <b>Mirzarayimova Feruza Zokirjon qizi, Levakov Izzatulla Nematillayevich</b>                                                                                       |     |
| QALINLIGI 2 MM BO'LGAN TASMALI LISTLARNI SOVUQ HOLATDA PROKATLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH .....                                                       | 679 |
| <b>Yusupov Abdulaziz Abdullajanovich, Saydumarov Botir Muradovich, Arslonov Asadbek G'aybulla o'g'li</b>                                                           |     |
| HUDUDIIY TARMOQLANGAN AVTOMOBIL YO'LLARI MUHANDISLIK INSHOOTLARI KOMPLEKSINI LOYIHALASH VA QURISH JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH.....                               | 682 |
| <b>Zikrayev Akmaljon Alimovich</b>                                                                                                                                 |     |
| TIJORAT BANKLARI FAOLIYATIDA DAROMADLARNI OSHIRISH YO'LLARI.....                                                                                                   | 688 |
| <b>Ostonaqulova Gulchehraxon Muhammadyoqub qizi</b>                                                                                                                |     |
| "MIKROSIMULYATSION MODELLAR" VA ULAR YORDAMIDA IQTISODIY SIYOSATGA OID QARORLARNING TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIGA TA'SIRINI BAHOLASHDAGI AHAMIYATI.....               | 694 |
| <b>Mualliflar Pulatov Dilshod Xaqberdiyevich, Raxmonov Doniyor Ixtiyorjon o'g'li, Ortiqova Niginabonu Alisher qizi, Raxmonov Jo'rabek Hamroyevich</b>              |     |
| MINTAQADA SANOAT KORXONALARI TUZILMAVIY KO'RSATKICHLAR TIZIMI VA TAMOIYILLARI.....                                                                                 | 702 |
| <b>Jabborov Elbek Erkin o'g'li</b>                                                                                                                                 |     |
| MOLIYAVIY REJALASHTIRISH VA TARTIBGA SOLISH .....                                                                                                                  | 707 |
| <b>Sharoxmatov Abduraxim Abdulamitovich</b>                                                                                                                        |     |



|                                                                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| SMART SOATLAR YORDAMIDA BEMORLAR SALOMATLIGINI NAZORAT QILISH.....                                                   | 712 |
| <i>Alimqulov Nurmuhhammad Muqumjon o'g'li, Eraliyev Humoyun Ma'mirjon o'g'li, Madaminova Mahliyo Bahodirjon qizi</i> |     |
| PENSIYA JAMG'ARMASI FAOLIYATINI TARTIBGA SOLISHDA DAVLATNING ROLI .....                                              | 718 |
| <i>Sherjonov Doniyor Saparbayevich</i>                                                                               |     |
| TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA BARQAROR RIVOJLANISH IMKONIYATLARINI<br>BAHOLASH.....                                 | 722 |
| <i>Karimov Ma'ruf Ixtiyorovich</i>                                                                                   |     |
| MINTAQA IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA ISLOM MOLIVASINING AHAMIYATI .....                                           | 726 |
| <i>Sultonov Baxtiyor Baxodirovich</i>                                                                                |     |
| UCH FAZALI IKKI CHULG'AMLI MOYLI TRANSFORMATORLARNING ISSIQLIK HISOBINI<br>MODELLASHTIRISH VA TADQIQ QILISH .....    | 731 |
| <i>Taniyev Mirzoxid Xurramovich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Omonboyev Dilrux Nuraddin o'g'li</i>              |     |
| ERKIN IQTISODIY ZONALARNING RIVOJLANISHI BOSQICHLARI .....                                                           | 736 |
| <i>Mamadiyev Elyor Akmalovich, Sharipov K. A.</i>                                                                    |     |
| MOLIYAVIY INKLYUZIYANING IJTIMOIIY TABAQALANISHGA TA'SIRINING NAZARIY<br>JIHATLARI.....                              | 740 |
| <i>Adashaliyev Baxtiyorjon Valisher o'g'li</i>                                                                       |     |
| ВОПРОСЫ ТРАНСФОРМАЦИИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ<br>К МЕЖДУНАРОДНЫМ СТАНДАРТАМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА ..... | 746 |
| <i>Муҳидинов Аюббек Нуритдинович</i>                                                                                 |     |
| РОЛЬ КОЛЛЕКТОРНО-ДРЕНАЖНЫХ СИСТЕМ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ .....                                                         | 753 |
| <i>Жангабаев Данияр Мансурович, Хожамуратова Роза Тажимуратовна</i>                                                  |     |
| ASSESSMENT OF ESG INDICES OF PRESTIGIOUS HOTELS IN UZBEKISTAN .....                                                  | 759 |
| <i>Saidova Madina Xayrullo qizi</i>                                                                                  |     |
| FISKAL SIYOSATDA MAHALLIY BUDJETLAR MUSTAQILLIGINI OSHIRISHNING MOLIYAVIY<br>INSTRUMENTLARI .....                    | 765 |
| <i>Muxitdinov Sidikxo'ja Akobirxo'ja o'g'li</i>                                                                      |     |
| TRANSFORMATSIYALASH JARAYONIDA TIJORAT BANKLARI KREDITLASH AMALIYOTINING<br>XORIIY TAJRIBASI.....                    | 771 |
| <i>Jabbarov Nodir Umirovich</i>                                                                                      |     |
| AKSIZ SOLINISHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY TA'SIRI .....                                                                 | 775 |
| <i>Abdulxayeva Shaxnoza Muxammadiyevna</i>                                                                           |     |
| O'ZBEKISTONDA QISHLOQ XO'JALIGINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI VA UNI<br>RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI .....          | 781 |
| <i>Shavkat Djumaniyazov</i>                                                                                          |     |
| EKISHDA CHIGITNI BIR XIL TARQATISH VA OPTIMALLASHTIRISH USULLARI.....                                                | 787 |
| <i>Imomov Shavkat Jaxonovich, Nuritov Ikrom Rajabovich, Babamuradov Anvar Baxtiyorovich</i>                          |     |
| KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKDA KOMPLEKS IQTISODIY TAHLIL TIZIMINI<br>JORIY ETISH .....                      | 790 |
| <i>Akbarov Akramjon Ibroximjonovich</i>                                                                              |     |
| INNOVATION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTYERIYA HISOB VA AUDITINI<br>TAKOMILLASHTIRISH.....                        | 793 |
| <i>Mustafoev Akbar Mustafo o'g'li</i>                                                                                |     |
| INTELLIGENT SYSTEM FOR MONITORING AND MANAGEMENT OF THE VEGETABLE OIL<br>REFINING PROCESS .....                      | 798 |
| <i>Ortiqov Elbek Elmirza o'g'li</i>                                                                                  |     |
| O'ZBEKISTONDA KREATIV INDUSTRIYA VA EVENT-MENEJMENTNING HUQUQIY-ME'YORIY<br>ASOSLARI.....                            | 806 |
| <i>Shaxabatdin Maxamatdinov Isak uli</i>                                                                             |     |



|                                                                                                                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| РОЛЬ И РАЗВИТИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В ТОРГОВЫХ ОТНОШЕНИЯХ<br>МЕЖДУ УЗБЕКИСТАНОМ И КИТАЕМ.....                                                                           | 812 |
| Wang Jianhong, Норов Улугбек Ирискулович                                                                                                                                        |     |
| FARMATSEVTIKA KORXONALARIDA YORDAMCHI ISHLAB CHIQUARISH JARAYONLARI HISOBI<br>VA YORDAMCHI MAHSULOTLAR TANNARXINI ANIQLASHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI .....                       | 816 |
| Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna                                                                                                                                                 |     |
| XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARINI<br>STRATEGIK BOSHQARUV HISOBI DOIRASIDA SHAKLLANTIRISH VA ULARNING HOLATINI<br>TAHLIL QILISH .....        | 821 |
| Hamroyeva Zuhra Amiral qizi                                                                                                                                                     |     |
| К ВОПРОСУ РАСЧЕТА МОЩНОСТИ, НЕОБХОДИМОЙ ДЛЯ РАЗОГРЕВА КРОМОК ТРУБНОЙ<br>ЗАГОТОВКИ ДО ТЕМПЕРАТУРЫ СВАРКИ .....                                                                   | 825 |
| Заиркулов Элёр Ёкубжон ўғли                                                                                                                                                     |     |
| TEKNOLOGIK JARAYONLARNI BOSHQARISHNING AVTOMATLASHTIRILGAN TIZIMLARI .....                                                                                                      | 830 |
| Bekishev Allabergen Yergashevich, Hamadulloyev Diyorbek Hasanboy o'g'li                                                                                                         |     |
| ESG (ENVIRONMENTAL, SOCIAL AND GOVERNANCE) TAMOYILLARINING IQTISODIY<br>RIVOJLANISH VA KORPORATIV FAOLIYATGA TA'SIRI: MAKRO VA MIKRO DARAJADAGI<br>TAHLIL .....                 | 834 |
| Murtozayev Sardorbek Abdijalil o'g'li                                                                                                                                           |     |
| TESTING THE STATISTICAL SIGNIFICANCE OF DYNAMIC MODELS IN ECONOMICS .....                                                                                                       | 838 |
| Muradov Rustamjon Sobitkhonovich                                                                                                                                                |     |
| REAL IQTISODIY DAVRLAR NAZARIYASI VA UNDAN MAKROIQTISODIY TADQIQOTLARDA<br>FOYDALANISH.....                                                                                     | 843 |
| Rustamov Narzillo Istamovich                                                                                                                                                    |     |
| РАСЧЕТ РАСТЯЖЕНИЯ ДРЕВЕСИНЫ И ДЕРЕВЯННЫХ КОНСТРУКЦИЙ ИЗ МЕСТНЫХ<br>ДРЕВЕСНЫХ МАТЕРИАЛОВ ПОД ДИНАМИЧЕСКИМИ НАГРУЗКАМИ.....                                                       | 848 |
| Юнусалиев Эльмурод Мухаммадьякубович, Ташпулатов Илхомжон Бахтиёрович                                                                                                           |     |
| ЦИФРОВИЗАЦИЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ И ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО<br>ИНТЕЛЛЕКТА КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ФОНДОВОГО РЫНКА: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ<br>И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ УЗБЕКИСТАНА ..... | 854 |
| Евгений Юрьевич Шек                                                                                                                                                             |     |
| ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ КЛАСТЕРОВ И<br>ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....                                                           | 860 |
| Шодмонов Қобилжон Қахрамон ўғли                                                                                                                                                 |     |
| AGRAR IQTISODIYOTNI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-METODOLOGIK<br>ASOSLARI.....                                                                                         | 870 |
| Ibrohimova Maqsuda Muhammadjon qizi, Ibrohimova Muazzam Muhammadjon qizi                                                                                                        |     |
| XORAZM VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING EKSPORT SALOHİYATIDAN SAMARALI<br>FOYDALANISH VA BU BORADAGI MUAMMOLAR .....                                                                | 873 |
| Raxmatullayev Umarbek Ulug'bekovich                                                                                                                                             |     |
| ДАТЧИКИ ИНТЕРНЕТА ВЕЩЕЙ И ИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ДЛЯ МОНИТОРИНГА ТЕПЛИЧНЫХ<br>КОМПЛЕКСОВ .....                                                                                        | 878 |
| Самадов Эльёр Эркинович                                                                                                                                                         |     |
| МЕТОДЫ ОПТИМИЗАЦИИ РАБОТЫ ЭКСКАВАТОРНО-АВТОМОБИЛЬНОГО КОМПЛЕКСА<br>КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТИ НА ОТКРЫТЫХ ГОРНЫХ<br>РАБОТАХ .....                                  | 884 |
| Аннакулов Тулкин Жовбекович, Нормонов Шамсиддин Нураддинович                                                                                                                    |     |
| ПРОГНОЗИРУЮЩЕЕ УПРАВЛЕНИЕ СЛОЖНЫМИ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИМИ ПРОЦЕССАМИ<br>И ПРОИЗВОДСТВАМИ НА ОСНОВЕ НЕЙРОННЫХ СЕТЕЙ .....                                                              | 892 |
| Гулямов Шухрат Манапович                                                                                                                                                        |     |



|                                                                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| OLIY TA'LIM TASHKILOTI SUBYEKTLARIDA BUDJET MABLAG'LARI BO'YICHA XARAJATLAR HISOBINI YURITISH .....                                 | 896 |
| <i>Xonimqulov Islom Ergash o'g'li</i>                                                                                               |     |
| XIZMAT KO'RSATUVCHI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA MODDIY-TEXNIKA RESURSLARINI BOSHQARISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR .....              | 901 |
| <i>Kamoliddinov Ilxomjon Muxammadjonovich</i>                                                                                       |     |
| THE HIDE AND SHADOW ECONOMY IN UZBEKISTAN .....                                                                                     | 905 |
| <i>Koshanov Abdimurat Azat uli, Abdimuratova Altingul Kalbayevna</i>                                                                |     |
| SHAHAR AGLOMERATSIYALARI FAOLIYATINI TAHLIL QILISH VA BAHOLASH.....                                                                 | 910 |
| <i>Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich</i>                                                                                         |     |
| MOL-MULK SOLIG'I HISOB VA UNI TAKOMILLASHTIRISH .....                                                                               | 914 |
| <i>Sh.M.Ergashev</i>                                                                                                                |     |
| HUDUDLARDA QURILISH OBYEKTLARINI QURILISH MATERIALLARI BILAN TA'MINLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....                               | 918 |
| <i>Najimov Iskander Perdebayevich</i>                                                                                               |     |
| TOVAR MODDIY ZAXIRALAR AUDITIDA TAHLILY AMALLARNI O'TKAZISH VA ULARNING BOSQICHLARI.....                                            | 922 |
| <i>Tajekeev Ziyatdin Kobeytinovich</i>                                                                                              |     |
| МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К УПРАВЛЕНИЮ ЗАТРАТАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА .....                                       | 927 |
| <i>Минутдинова Лилия Тагировна</i>                                                                                                  |     |
| МОДЕРНИЗАЦИЯ ОСВЕЩЕНИЯ САЛОНОВ ВАГОНОВ МЕТРОПОЛИТЕНА ПУТЕМ ЗАМЕНЫ ЛАМП НАКАЛИВАНИЯ ЛБ-40 (ЛБ-36) НА СВЕТОДИОДНЫЕ LED-ЛАМПЫ .....    | 934 |
| <i>Файзуллаев Асомитдин Аловитдинович, Нематов Эркин Хамраевич, Пирназаров Шохрух Холмурод угли</i>                                 |     |
| HUDUDY BARQAROR O'SISHDA INKLYUZIV IQTISODIY MEKANIZMLARNING ROLI .....                                                             | 939 |
| <i>Xamroqulov M.J.</i>                                                                                                              |     |
| UZBEKISTAN'S HIGHER EDUCATION SYSTEM STRENGTHENS ITS POSITION ON THE INTERNATIONAL STAGE.....                                       | 944 |
| <i>Umarov Diyor Ravshanovich</i>                                                                                                    |     |
| YANGI TAKOMILLASHTIRILGAN PAXTA SEPARATORINI KORXONADA SINOV JARAYONIDAN O'TKAZISH.....                                             | 949 |
| <i>Raximov Akbar Xolmurodovich</i>                                                                                                  |     |
| KICHIK BIZNESNI MOLIYALASHTIRISHNING OSIYO DAVLATLARI TAJRIBALARI: TAHLILY YONDASHUV .....                                          | 953 |
| <i>Annaklichev Saxi Saparmuxamedovich</i>                                                                                           |     |
| КИНЕТИЧЕСКАЯ АРХИТЕКТУРА НА ПРИМЕРЕ ДИНАМИЧЕСКИХ ФАСАДОВ .....                                                                      | 958 |
| <i>Хаитов Суннатжон Истамович</i>                                                                                                   |     |
| TIJORAT BANKLARIDA MARKETING FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING AMALIY IMKONIYATLARI.....                                       | 963 |
| <i>Ibragimova Shahlo Alimbayevna</i>                                                                                                |     |
| ЗАКОНОМЕРНОСТИ ДЕСУЛЬФУРАЦИИ МЕТАЛЛА ШВА В ЗАВИСИМОСТИ ОТ СОСТАВА ШЛАКООБРАЗУЮЩЕЙ ОСНОВЫ ФЛЮСОВ .....                               | 969 |
| <i>Абралов Музаффар Махмудович</i>                                                                                                  |     |
| РОЛЬ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА И ИННОВАЦИОННОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ .....                           | 975 |
| <i>Бахрамов Зиядулла Баходирходжаевич</i>                                                                                           |     |
| QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....             | 979 |
| <i>Yuldasheva Mexrunisa Qasimjan qizi</i>                                                                                           |     |
| OLIY TA'LIM SOHASINI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA TRANSFORMATSIYA QILISHNING INSTITUTSIONAL VA ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI ..... | 984 |
| <i>Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li</i>                                                                                          |     |



|                                                                                                                                                                                              |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| XORIJ TAJRIBASI ASOSIDA O'ZBEKISTONDA DAVLAT AKTIVLARI BO'YICHA INTERAKTIV MA'LUMOTLAR BAZASINI YARATISH ORQALI BUDJET XARAJATLARINI TAHLIL QILISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH.....         | 989  |
| <b>Dilshod Pulatov, Gulzara Kaxxarova</b>                                                                                                                                                    |      |
| TEMIR YO'L TRANSPORTINI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI .....                                                                                   | 994  |
| <b>Raximov Xasan Shukurjonovich</b>                                                                                                                                                          |      |
| KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI .....                                                                                                     | 1000 |
| <b>Yuldashev Doniyor Tairovich</b>                                                                                                                                                           |      |
| PENSIYA JAMG'ARMALARIDA HISOBNI TASHKIL ETISH VA XARAJATLAR SMETASI IJROSI BO'YICHA HISOBOTI TAHLILI .....                                                                                   | 1005 |
| <b>Nurmanov Karjavbay Tilevbaevich, Nurmanov Din-Axmed Tilevbaevich</b>                                                                                                                      |      |
| MINTAQA SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY MEXANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.....                                                                                        | 1011 |
| <b>Axmedova Xumora Ibroxim qizi</b>                                                                                                                                                          |      |
| ELEKTR MARKAZLASHTIRISH TIZIMIDAGI BOSHQARISH VA NAZORAT RELELI BLOKINI (P62) ZAMONAVIY, KONTAKTSIZ ELEMENTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH HAMDA UNING MATEMATIK MODELINI ISHLAB CHIQISH ..... | 1015 |
| <b>Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li</b>                                                                                                                                                    |      |
| KLASTERLAR FAOLIYATIDA DAVLAT QO'LLAB-QUVVATLASHI VA INVESTORLAR ROLI .....                                                                                                                  | 1026 |
| <b>Karimova Nilufar Sadriddin qizi</b>                                                                                                                                                       |      |
| ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ ШЛАКООБРАЗУЮЩЕЙ ОСНОВЫ ПОКРЫТИЙ ЭЛЕКТРОДОВ ДЛЯ ИЗНОСОСТОЙКОЙ НАПЛАВКИ НА БАЗЕ МИНЕРАЛЬНО-СЫРЬЕВЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....                              | 1030 |
| <b>Садыков Жахонгир Насырджанович</b>                                                                                                                                                        |      |
| RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA QURILISH SANOATINING INVESTITSION JOZIBADORLIGI .....                                                                                                     | 1039 |
| <b>Boltayev Umidjon Talant o'g'li</b>                                                                                                                                                        |      |
| ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФРАКРАСНЫХ ДАТЧИКОВ И ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В КОНТРОЛЕ КАЧЕСТВА ЗЕРНОВЫХ ПРОДУКТОВ .....                                                                                 | 1044 |
| <b>Мухамедханов Улугбек Тургудович</b>                                                                                                                                                       |      |
| MINTAQA IQTISODIYOTINING IQTISODIY RIVOJLANISHINING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI .....                                                                                                           | 1049 |
| <b>Qodirov Farrux Ergash o'g'li</b>                                                                                                                                                          |      |
| TIJORAT BANKLARIDA SUN'IY INTELLEKT VA BIG DATA ASOSIDA INNOVATSION XIZMATLARNI JORIY ETISH .....                                                                                            | 1054 |
| <b>Nuriddinov Ziyovuddinxon Zuxriddin o'g'li</b>                                                                                                                                             |      |
| ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ПРОЦЕССАМИ РАЗДЕЛЕНИЯ НА ОСНОВЕ БАЗ ЗНАНИЙ И ЦИФРОВЫХ МОДЕЛЕЙ .....                                                                                              | 1059 |
| <b>Абдуллева Камола Рустамовна</b>                                                                                                                                                           |      |
| MATERIALLARNI MURAKKAB YASSI TRAEKTORIYALAR BO'YICHA DEFORMASIYALANTIRISHDA PLASTIK DEFORMASIYALANISH JARAYONLARI .....                                                                      | 1065 |
| <b>A.Xakimov, X.Xakimov</b>                                                                                                                                                                  |      |
| ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ .....                                                         | 1073 |
| <b>Касымова Нозима Омиловна</b>                                                                                                                                                              |      |
| OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI TA'MINOT ZANJIRINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI .....                                                                                                       | 1077 |
| <b>Bekjanov Dilmurad Yo'ldashovich</b>                                                                                                                                                       |      |



|                                                                                                                                            |      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| AUDITORLIK TEKSHIRUVINI REJALASHTIRISH USLUBIYATINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....                                                      | 1082 |
| <b>Saidova Sevara Abdimumin qizi</b>                                                                                                       |      |
| TIBBIYOT XODIMLARI MEHNAT FAOLLIGINI RAG‘BATLANTIRISHNING IQTISODIY JIHATLARI.....                                                         | 1089 |
| <b>Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich</b>                                                                                               |      |
| RAQAMLASHTIRISH — ILM-FAN INTEGRATSIYASI, INSTITUTSIONAL O‘ZGARISHLAR VA SANOAT RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILI.....                         | 1094 |
| <b>Umurzak Ablakulovich Radjabov</b>                                                                                                       |      |
| FUQAROLIK JURNALISTIKASIDA GENDER MUVOZANATI: ILMIY YONDASHUVLAR TADRIJI .....                                                             | 1101 |
| <b>Zakirova Oisha Vohid qizi</b>                                                                                                           |      |
| AGLOMERATSIYA BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH BO‘YICHA XORIJIY MAMLAQATLAR TAJRIBASI VA UNDAN O‘ZBEKISTONDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI ..... | 1109 |
| <b>Mardonov Shohruh Shuhrat o‘g‘li</b>                                                                                                     |      |
| PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASSTERLARIDA LOGISTIK JARAYONLARNI OPTIMALLASHTIRISH VA TA‘MINOT ZANJIRLARINI BOSHQARISH.....                        | 1114 |
| <b>Nasimov Baxtiyor Vasiyevich</b>                                                                                                         |      |
| KAMBAG‘ALLIKNI QISQARTIRISH BO‘YICHA DAVLAT DASTURLARI BAJARILISHIDA DAVLAT–XUSUSIY SHERIKCHILIKDAN FOYDALANISH .....                      | 1122 |
| <b>Mirzaxalikov Bobir Baxtiyorovich</b>                                                                                                    |      |
| ВЛИЯНИЕ ПАРАМЕТРОВ СЕТЕВОГО ТРАФИКА НА КАЧЕСТВО ОБСЛУЖИВАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ СЕТЯХ: ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ .....      | 1127 |
| <b>Усманова Наргиза Бахтиёрбековна, Саиткамолова Гузаль Камильжон кизи</b>                                                                 |      |
| TADBIRKORLIK FAOLIYATIDA ORGANIK MAHSULOT ISHLAB CHIQRISHNING BARQAROR RIVOJLANISH OMILI SIFATIDA.....                                     | 1141 |
| <b>Mamajonova Gulbaxor Toxirjon qizi</b>                                                                                                   |      |
| MAHALLIY BUDJET IJROSINI TA‘MINLASHDA G‘AZNACHILIK TIZIMINING INSTITUTSIONAL ROLI VA SAMARADORLIGI .....                                   | 1145 |
| <b>Tangriyeva Farida Abdulkarimovna</b>                                                                                                    |      |
| O‘ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA MEXANIKA MUHANDISLIGI TERMINLARINING LINGVISTIK XUSUSIYATLARI .....                                             | 1150 |
| <b>Mansurova Nafisa Qamariddinovna</b>                                                                                                     |      |
| BUDJET SIYOSATI VA DAVLAT MOLIYASI BARQARORLIGI: O‘ZBEKISTON TAJRIBASI .....                                                               | 1154 |
| <b>Karjavova Xurshida Abdumalikovna</b>                                                                                                    |      |
| RESTORAN XIZMATLARI SOHASIDA REJALASHTIRILGAN ISTE‘MOL XULQ-ATVORI SHAKLLANISHINING PSIXOLOGIK MEXANIZMLARI .....                          | 1159 |
| <b>Kamoliddin Mamatqulovich Ibodov</b>                                                                                                     |      |
| MASHINASOZLIK KORHONALARIDA RAQAMLI EGIZAKLARNI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH .....                                   | 1163 |
| <b>Yusupov Azamat Alijonovich</b>                                                                                                          |      |
| SUN‘IY INTELLEKT VA AVTOMATLASHTIRILGAN TIZIMLARNING PERSONALNI BOSHQARISHDAGI O‘RNI VA SAMARADORLIGI .....                                | 1168 |
| <b>Axmedov Muzaffar Shokirjonovich</b>                                                                                                     |      |
| MOLIYAVIY HISOBOTDA FIRIBGARLIK VA XATOLARNI ANIQLASH MASALALARI .....                                                                     | 1173 |
| <b>Xajimuratov Nizomjon Shukurullayevich</b>                                                                                               |      |
| BANKLAR FAOLIYATI MOLIYAVIY NATIJADORLIGINI TA‘MINLASHNING OSIYO MAMLAKATLARI TAJRIBALARI.....                                             | 1178 |
| <b>Alimjanova Dilrabo Sobirjanovna</b>                                                                                                     |      |



|                                                                                                                                               |      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| XALQARO TAJRIBA ASOSIDA YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLARNI SOLIQQA TORTISH<br>TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....                                    | 1183 |
| Mahmadazizov Eldorjon Marifjon o'g'li                                                                                                         |      |
| TIJORAT BANKLARINING KREDIT SIYOSATI ORQALI KREDIT RISKLARNI BOSHQARISH.....                                                                  | 1187 |
| Anvarov Asliddin Nabijon o'g'li                                                                                                               |      |
| DAVLAT BUDJETI MABLAG'LARIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA MOLIVAVIY<br>NAZORATNING AHAMIYATI .....                                                 | 1191 |
| Temirov Muradjon Najmitdinovich                                                                                                               |      |
| EGILUVCHI TEMIR-BETON ELEMENTLARNING KUCHLANGANLIK–<br>DEFORMATSIYALANUVCHANLIK HOLATIDA BETON DEFORMATSIYASINI<br>HISOBGA OLISH .....        | 1195 |
| Xolmirzaev Sattar Abdujabbarovich                                                                                                             |      |
| АНАЛИЗ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ АО «УЗБЕКНЕФТЕГАЗ» ПО ВНЕДРЕНИЮ<br>МСФО 15 НА КОНТРАКТЫ С ПОКУПАТЕЛЯМИ .....                                     | 1201 |
| Тошпулатова Мунисабону Иброхим кизи                                                                                                           |      |
| BUXORO VILOYATI AGROSANOAT SOHASIDA INNOVATSION MARKETINGNING<br>JORIY ETISH HOLATI, HUDUDIY XUSUSIYATLARI VA RIVOJLANTIRISH YO'LLARI .....   | 1209 |
| Tuksanov Ilxomjon Ismatovich                                                                                                                  |      |
| TIJORAT BANKLARI KREDITLASH AMALIYOTINI SUG'URTA XIZMATLARI ORQALI<br>RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI .....                                       | 1216 |
| Yusupov Ruslan Muxtarovich                                                                                                                    |      |
| BANK SEKTORI RIVOJLANISHIDA MARKETING INSTRUMENTLARIDAN<br>FOYDALANISH.....                                                                   | 1223 |
| Dushamov Maxmudjon Maksudbekovich                                                                                                             |      |
| TURIZM BOSHQARUVIDA RAQAMLI TIZIMLARI VA ULARNING AMALIYOTDA<br>TADBIQ ETISHDA XORIJ TAJRIBASI .....                                          | 1228 |
| Najmiddinov Sulton Nurali o'g'li                                                                                                              |      |
| TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN MILLIY VALYUTADA JALB QILINGAN<br>DEPOZITLARNING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI.....               | 1232 |
| Melikov Otabek Maxmadaminovich                                                                                                                |      |
| NAVOIY VILOYATI AGRAR STRUKTURASINING IQTISODIY TAVSIFI .....                                                                                 | 1237 |
| Xamrokulov Sindor Qahramonovich                                                                                                               |      |
| FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF YOUTH ENTREPRENEURSHIP IN THE<br>EDUCATION SECTOR.....                                                         | 1241 |
| Alieva Elnara Ametovna                                                                                                                        |      |
| FANLAR INTEGRATSIYASI ASOSIDA O'QITISHNING NAZARIY-MEZONLARI.....                                                                             | 1250 |
| Shoximardanova Niginabonu Shavkatovna                                                                                                         |      |
| ГРАФОАНАЛИТИЧЕСКИЙ РАСЧЁТ И ГЕОМЕТРИЧЕСКИЙ СИНТЕЗ СИНХРОНИЗАТОРА<br>В БИЦИКЛОВОМ ПЛАНЕТАРНОМ МЕХАНИЗМЕ С РЕВЕРСИРУЮЩИМИСЯ<br>САТЕЛЛИТАМИ..... | 1253 |
| Алимов Бахтияр Милибаевич, Абдукайимов Ботиржон Ниязкулович                                                                                   |      |
| HUDUDLARNING INVESTITSION SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH ZARURATI<br>VA USTUVOR YO'NALISHLARI .....                                             | 1258 |
| O'razaliyev Javlonbek O'rinboyevich                                                                                                           |      |
| BANK MAHSULOTLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY VA<br>METODOLOGIK ASOSLARI.....                                                        | 1264 |
| Xujamuratov Abbos Mardonovich                                                                                                                 |      |



|                                                                                                                                          |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| ISLON BANK MAHSULOTLARINI JORIY ETISH METODOLOGIYASI: XALQARO<br>TAJIRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI .....                                 | 1270 |
| Voxidov Oybek Roziqovich                                                                                                                 |      |
| SUG'URTA BOZORIDA INVESTITSION FAOLIYATNI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY<br>YONDASHUVLARI .....                                                | 1275 |
| Fayziyev Oybek Raximovich                                                                                                                |      |
| DETERMINANTS OF WAGES IN THE MODERN LABOUR MARKET: A LITERATURE<br>REVIEW.....                                                           | 1279 |
| Zakhidov Azizbek Rustamovich                                                                                                             |      |
| ЦИФРОВЫЕ ПРОЕКТЫ И ИННОВАЦИОННЫЕ СИСТЕМЫ В ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОЙ<br>ОТРАСЛИ.....                                                               | 1288 |
| Каракулов Фарход Зайпудинович                                                                                                            |      |
| QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA ISHLAB CHIQARISHNI SIFAT MENEJMENTI<br>TAMOYILLARI ASOSIDA TASHKIL ETISHNING METODOLOGIK JIHATLARI ..... | 1294 |
| Achilov Ilmurad Nematovich                                                                                                               |      |
| OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TALABALARNING AKADEMIK XAVFLARINI<br>BOSHQARISHDA SUG'URTA MEXANIZMLARINI JORIY ETISH.....                    | 1299 |
| G'aniyev G'olibjon Abdiraxmanovich                                                                                                       |      |
| CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA MERCHANDAYZING STANDARTLARINI<br>QO'LLASH MEXANIZMINI ISHLAB CHIQISH MASALALARI.....                         | 1305 |
| Safarov Baxtiyor Djurakulovich                                                                                                           |      |
| TO'QIMACHILIK KORXONALARI B2B BOZORIDA MARKETING STRATEGIYALARINING<br>INNOVATSION TAHLILI .....                                         | 1314 |
| Sapayeva Nilufar Kadambayevna                                                                                                            |      |
| FRANSUZ TILIDA FONO-GRAFOSTILISTIK VOSITALAR: TIPOLOGIYA VA<br>KLASSIFIKATSIYA .....                                                     | 1319 |
| Islomov Dilshod Shomurodovich                                                                                                            |      |
| PRACTICAL ASPECTS OF SMALL BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP<br>DEVELOPMENT IN MAHALLAS .....                                                | 1324 |
| Gafurov Ubaydullo Vakhobovich                                                                                                            |      |
| GUDVILL VA XARIDDAN KELGAN FOYDANI MHXS ASOSIDA BUXGALTERIYA<br>HISOBIDA AKS ETTIRISHNING ILMIY-AMALIY MASALALARI.....                   | 1329 |
| Abdurasulov Jamshidbek Axmad ug'li                                                                                                       |      |
| BANKLARDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA STRATEGIYASINI AMALGA OSHIRISH<br>SAMARADORLIGI .....                                                  | 1336 |
| Xabibulloxoji Muhammadsolih Alisher o'g'li                                                                                               |      |
| MARKETING AS A DECISIVE ELEMENT IN THE SUCCESSFUL INTRODUCTION<br>OF INNOVATIVE PRODUCTS TO THE MARKET.....                              | 1343 |
| Davlyatova Gulnara                                                                                                                       |      |
| KORXONALARDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA MARKETING<br>KOMMUNIKATSIYA STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH .....                              | 1348 |
| Akramov Toxir Abdiraxmanovich                                                                                                            |      |
| QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQARISHDA MARKETING<br>VA LOGISTIKA SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY TAMOIYILLARI .....    | 1353 |
| Djurayev Bekzod Bekmatovich                                                                                                              |      |
| "O'ZBEKNEFTGAZ" AJNING IQTISODIY BARQARORLIGI VA FAOLIYATINING<br>RIVOJLANISHI .....                                                     | 1359 |
| Salomova Sarvinoz Salimovna                                                                                                              |      |



# “O‘ZBEKNEFTGAZ” AJNING IQTISODIY BARQARORLIGI VA FAOLIYATINING RIVOJLANISHI

**Salomova Sarvinoz Salimovna**

TDTU dotsenti

E-mail: [Salomovass87@gmail.com](mailto:Salomovass87@gmail.com)

**Annotatsiya.** Mazkur maqolada O‘zbekistonda neft-gaz sanoati korxonalarining energetik transformatsiya sharoitidagi rivojlanish tendensiyalari hamda iqtisodiy barqarorlikni ta‘minlash mexanizmlari ilmiy-amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqot doirasida tarmoqning ishlab chiqarish ko‘rsatkichlari, investitsiya faolligi, energetik samaradorlik darajasi, shuningdek, raqamlashtirish va texnologik modernizatsiya jarayonlarining iqtisodiy natijalarga ta‘siri statistik ma‘lumotlar asosida baholanadi. Shuningdek, qayta tiklanadigan energiya manbalari bilan uyg‘un rivojlanish, diversifikatsiyalangan investitsiya siyosati hamda muvozanatli energetik strategiyalarning neft-gaz sanoati korxonalari barqarorligini oshirishdagi roli ochib beriladi. Tadqiqot natijalari tarmoqni uzoq muddatli barqaror rivojlantirishga qaratilgan strategik qarorlarni shakllantirishda amaliy ahamiyatga ega.

**Kalit so‘zlar:** neft-gaz sanoati, energetik transformatsiya, barqaror rivojlanish, iqtisodiy barqarorlik, investitsiya faolligi, energetik samaradorlik, raqamlashtirish, texnologik modernizatsiya, O‘zbekiston energetika sektori.

**Abstract.** This article provides a scientific and practical analysis of development trends of oil and gas industry enterprises in Uzbekistan under conditions of energy transformation, as well as mechanisms for ensuring economic sustainability. Based on statistical data, the study evaluates sectoral production indicators, investment activity, the level of energy efficiency, and the impact of digitalization and technological modernization processes on economic outcomes. In addition, the role of integrated development with renewable energy sources, diversified investment policies, and balanced energy strategies in enhancing the sustainability of oil and gas enterprises is examined. The research findings have practical significance for shaping strategic decisions aimed at ensuring the long-term sustainable development of the sector.

**Keywords:** oil and gas industry, energy transformation, sustainable development, economic sustainability, investment activity, energy efficiency, digitalization, technological modernization, Uzbekistan’s energy sector.

**Аннотация.** В статье с научно-практической точки зрения анализируются тенденции развития предприятий нефтегазовой отрасли Узбекистана в условиях энергетической трансформации, а также механизмы обеспечения их экономической устойчивости. На основе статистических данных оцениваются производственные показатели отрасли, инвестиционная активность, уровень энергетической эффективности, а также влияние процессов цифровизации и технологической модернизации на экономические результаты. Кроме того, раскрывается роль гармоничного развития с возобновляемыми источниками энергии, диверсифицированной инвестиционной политики и сбалансированных энергетических стратегий в повышении устойчивости предприятий нефтегазовой отрасли. Результаты исследования имеют практическое значение для формирования стратегических решений, направленных на долгосрочное устойчивое развитие отрасли.

**Ключевые слова:** нефтегазовая отрасль, энергетическая трансформация, устойчивое развитие, экономическая устойчивость, инвестиционная активность, энергетическая эффективность, цифровизация, технологическая модернизация, энергетический сектор Узбекистана.

## KIRISH

Jahon energetika tizimida kechayotgan chuqur tarkibiy o‘zgarishlar, uglevodorod resurslariga bo‘lgan talabning transformatsiyalashuvi hamda “yashil iqtisodiyot” tamoyillarining keng joriy etilishi neft-gaz sanoati rivojlanishining an’anaviy modelini qayta ko‘rib chiqishni taqozo etmoqda. Energiya samaradorligini oshirish, raqamli texnologiyalarni joriy etish hamda qayta tiklanadigan energiya manbalari bilan uyg‘unlashgan rivojlanish bugungi kunda neft-gaz sanoati uchun muhim strategik ustuvor yo‘nalishlarga aylanmoqda.

O'zbekiston neft-gaz sanoati mamlakat iqtisodiyotining tayanch tarmoqlaridan biri bo'lib, sanoat ishlab chiqarishi, eksport tushumlari hamda energetik xavfsizlikni ta'minlashda muhim o'rin egallaydi. Shu bilan birga, global energetik transformatsiya jarayonlari tarmoq oldiga yangi vazifalarni, jumladan, iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, investitsiya oqimlarini diversifikatsiya qilish hamda ekologik talablarni hisobga olgan holda barqaror rivojlanishni ta'minlash masalalarini qo'yimoqda.

Mazkur tadqiqotning dolzarbligi neft-gaz sanoati korxonalarining energetik transformatsiya sharoitida rivojlanish tendensiyalarini aniqlash, mavjud muammolarni tizimli tahlil qilish va tarmoqning uzoq muddatli barqaror rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan ilmiy asoslangan takliflarni ishlab chiqish zarurati bilan belgilanadi.

## MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Neft-gaz sanoatining iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi o'rni hamda uning global energetika transformatsiyasi sharoitidagi rivojlanish tendensiyalari masalasi xalqaro va mahalliy ilmiy tadqiqotlarda keng yoritilmoqda. Ilmiy manbalarda mazkur tarmoq resurslarga boy mamlakatlar uchun makroiqtisodiy barqarorlik, eksport salohiyati hamda energetik xavfsizlikni ta'minlovchi strategik soha sifatida baholanadi [1].

Markaziy Osiyo energetik tranzit yo'laklariga bag'ishlangan tadqiqotlarda O'zbekistonning markaziy geografik joylashuvi uni potensial mintaqaviy energetik xab sifatida shakllanish imkoniyatiga ega davlatga aylantirayotgani ta'kidlanadi [3]. Ayrim mualliflar tranzit infratuzilmasini rivojlantirish nafaqat iqtisodiy samara, balki mamlakatning geoiqtisodiy va geosiyosiy mavqeyini mustahkamlashini ham ko'rsatadilar.

Mahalliy olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda neft-gaz sanoatining O'zbekiston iqtisodiyotidagi o'rni statistik ma'lumotlar asosida baholangan. Xususan, tarmoq mamlakat yalpi ichki mahsulotining 10–12 foizini, sanoat ishlab chiqarishining qariyb 25 foizini tashkil etishi uni milliy iqtisodiy tizimdagi hal qiluvchi tarmoq sifatida namoyon etadi [4]. Shu bilan birga, tarmoqni raqamlashtirish, energiya samaradorligini oshirish hamda chuqur qayta ishlashni rivojlantirish orqali iqtisodiy samaradorlikni oshirish imkoniyatlari alohida ta'kidlangan.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston neft-gaz sanoatining rivojlanishi turli jihatlar bo'yicha o'rganilgan bo'lsa-da, uni iqtisodiy barqarorlik, energetik transformatsiya hamda investitsiya siyosati bilan uyg'un holda kompleks baholashga qaratilgan tadqiqotlar nisbatan kam. Shu bois mazkur maqola neft-gaz sanoati korxonalarining iqtisodiy barqarorligini zamonaviy energetik transformatsiya sharoitida tizimli yondashuv asosida tahlil qilishga qaratilgani bilan mavjud ilmiy tadqiqotlarni to'ldirishga xizmat qiladi.

## TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolada neft-gaz sanoatining rivojlanish yo'nalishlari hamda mavjud muammolarini chuqur ochib berish maqsadida ilmiy manbalar, nazariy qarashlar va amaliy hisobot materiallari o'rganildi hamda qayta ishlandi. Tadqiqot jarayonida iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilishga qaratilgan kompleks metodologik yondashuv qo'llanildi.

Ilmiy izlanishda taqqoslama tahlil, klassifikatsiya va guruhlash usullari, tasodifiy tanlov, induktiv va deduktiv xulosalash, ilmiy abstraksiya, tizimli va qiyosiy tahlil, shuningdek, monografik tadqiqot, statistik va iqtisodiy tahlil hamda ekspert baholash usullaridan foydalanildi. Qo'llangan mazkur metodlar neft-gaz sanoati faoliyatining samaradorligini oshirish, tarmoqdagi mavjud muammolarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha ilmiy asoslangan takliflarni ishlab chiqishga xizmat qiladi.

## TAHLIL VA NATIJALAR

So'nggi yillarda "O'zbekneftgaz" AJ transformatsiya jarayonlarini chuqurlashtirib, aktivlar portfelini qayta tuzish, IFRS talablariga mos konsolidatsiyalangan moliyaviy hisobot yuritish, kapital bozorlariga chiqish hamda yirik investitsiya dasturlarini kengaytirishga alohida e'tibor qaratmoqda. 2022–2023-yillar uchun tuzilgan konsolidatsiyalangan moliyaviy hisobotlar ushbu islohotlarning moliyaviy natijalarga ta'sirini empirik baholash imkonini berdi. Xususan, 2023-yilda "Sotuv va boshqa daromadlar"ning umumiy hajmi 30 148 mlrd so'mni tashkil etdi (2022-yilda — 28 215 mlrd so'm), ya'ni nominal o'sish 6,8 %ni tashkil qildi. Ushbu o'sish, asosan, gazni qayta ishlash va chakana savdo segmentlarida daromadlar dinamikasining ijobiy bo'lgani bilan izohlanadi. Shu bilan birga, sof foyda 2022-yildagi 2 853 mlrd so'mdan 2023-yilda 628 mlrd so'mgacha qisqardi. Marjinal foydaning keskin pasayishi valyuta kurslari, moliyalashtirish xarajatlari hamda ayrim segmentlardagi amaliyotiy bosimlar ta'siri ostida yuzaga keldi.

Neft-gaz sanoatida iqtisodiy resurslarning samarali boshqarilishi moliyaviy barqarorlikning asosiy mezonlaridan biri hisoblanadi. "O'zbekneftgaz" AJning 2019–2024-yillar davomidagi aktivlar tarkibi va ularning dinamikasi kompaniyaning investitsiya salohiyati, moddiy bazasi hamda ishlab chiqarish infratuzilmasining rivojlanish tendensiyalarini ifodalaydi [5]. Jadval ma'lumotlariga ko'ra, tahlil qilingan besh yillik davrda korxona aktivlari tarkibidagi o'zgarishlar nafaqat ichki iqtisodiy omillar, balki tashqi bozor kon'yunkturasi va



valyuta kurslaridagi tebranishlar bilan ham belgilanadi. Shu munosabat bilan aktivlar tahlili faqat buxgalteriya ko'rsatkichlari bilan cheklanmay, resurslarning moddiy va moliyaviy ta'minot sifat jihatlarini ham qamrab oladi(1-jadval).

1- jadval. "O'zbekneftgaz" AJ ning aktivlari (mablag'lari)ning 2019-2024-yillar bo'yicha holati tahlili(mln. so'm)[7]

| Korxonaning aktivlari           | Yillar   |          |          |          |          | 2023-yilga nisbatan 2024-yilda ming so'mda | 2023-yilga nisbatan 2024-yilda % da |
|---------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|--------------------------------------------|-------------------------------------|
|                                 | 2019     | 2020     | 2021     | 2022     | 2023     |                                            |                                     |
| Korxona mol-mulki qiymati, jami | 64 092,0 | 39 417,0 | 64 982,0 | 65 115,0 | 65 454,0 | 372,0                                      | 0,5                                 |
| 1. Uzoq muddatli aktivlar       | 54 880,0 | 30 188,0 | 45 586,0 | 51 610,0 | 54 931,0 | 5 054,0                                    | 11,3                                |
| 2. Joriy aktivlar               | 9 212,0  | 9 229,0  | 19 396,0 | 13 505,0 | 14 985,0 | 1 263,0                                    | 2,1                                 |
| Korxona mol-mulki qiymati, jami | 64 092,0 | 39 417,0 | 64 982,0 | 65 115,0 | 65 454,0 | 372,0                                      | 0,5                                 |

2019–2023-yillarda "O'zbekneftgaz" AJning umumiy mol-mulk qiymati 64 092,0 mln so'mdan 65 454,0 mln so'mgacha o'sgan bo'lib, bu 1,02 barobarlik o'sishni anglatadi va korxonaning aktivlar bazasi yillar kesimida nisbatan barqaror rivojlanayotganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, 2023-yilga nisbatan 2024-yilda umumiy aktivlar qiymati 372,0 mln so'mga yoki 0,5 %ga oshishi prognoz qilingan. Mazkur o'sish, avvalo, uzoq muddatli aktivlar hajmining 11,3 %ga ko'payishi bilan izohlanadi. Ushbu holat "O'zbekneftgaz" AJning kapital qurilish, loyiha investitsiyalari va texnologik yangilanishga yo'naltirilgan strategiyasi samaradorligini namoyon etadi.

Jadval ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yilda uzoq muddatli aktivlar hajmi 54 931,0 mln so'mni tashkil etib, ular umumiy aktivlar tarkibida ustuvor o'rinni egallagan. Bu holat neft va gaz qazib chiqarish, qayta ishlash hamda transport infratuzilmasini modernizatsiya qilishga yo'naltirilgan investitsiyalar faolligini anglatadi. Joriy aktivlar esa 14 985,0 mln so'mni tashkil etib, ularning 2024-yilda 2,1 %ga o'sishi kompaniyada aylanma mablag'lar aylanish tezligini oshirish va likvidlikni ta'minlash siyosatining samaradorligini aks ettiradi. Mazkur tendensiya resurslarni boshqarishda muvozanatli yondashuv mavjudligini ko'rsatadi, ya'ni uzoq muddatli investitsiyalar strategik barqarorlikni ta'minlasa, joriy aktivlar kompaniyaning qisqa muddatli to'lov qobiliyatini kafolatlaydi.

"O'zbekneftgaz" AJning 2019–2024-yillardagi aktivlar tahlili korxonada iqtisodiy resurslar diversifikatsiyasi, kapital strukturasining muvozanatli rivojlanishi hamda asosiy vositalardan samarali foydalanish tendensiyasi mavjudligini ko'rsatadi. Ushbu tendensiyalar kompaniyaning moliyaviy barqarorligini mustahkamlash, resurslardan oqilona foydalanish va qazib chiqarish salohiyatini uzoq muddatli istiqbolda saqlab qolish imkonini beradi.

Korxonaning passivlari uning moliyaviy resurslar manbalari sifatida moliyalashtirish strategiyasining asosiy yo'nalishlarini ifodalaydi. Passivlar o'z kapitali va majburiyatlardan iborat bo'lib, moliyaviy barqarorlikning ichki (o'z mablag'lari hisobiga rivojlanish) va tashqi (qarz manbalari orqali moliyalashtirish) imkoniyatlarini belgilaydi. "O'zbekneftgaz" AJ misolida passivlar dinamikasini o'rganish korxonaning 2020-yildan keyingi iqtisodiy resurslar bazasi qay tarzda shakllanganini aniqlash imkonini beradi(2-jadval).

2-jadval. "O'zbekneftgaz" AJ ning passivlari (manbalari)ning 2019-2024-yillar bo'yicha holati tahlili(mln. so'm)[6]

| Korxonaning passivlari                    | Yillar  |         |         |         |         | 2023-yilga nisbatan 2024-yilda ming so'mda | 2023-yilga nisbatan 2024-yilda % da |
|-------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|--------------------------------------------|-------------------------------------|
|                                           | 2019    | 2020    | 2021    | 2022    | 2023    |                                            |                                     |
| A                                         | 1       | 2       | 3       | 4       | 5       |                                            | 8                                   |
| Korxona manbasi qiymati, jami             | 64092,0 | 55619,0 | 64981,0 | 65115,0 | 65487,0 | 525,0                                      | 0,9                                 |
| Shundan:                                  |         |         |         |         |         |                                            |                                     |
| 1.O'z kapitali, mablag'lari manbai        | 31257,0 | 21203,0 | 34169,0 | 46763,0 | 48652,0 | 2705                                       | 9,8                                 |
| 2. "O'zbekneftgaz" AJ ning majburiyatlari | 32835,0 | 18213,0 | 30812,0 | 18352,0 | 17852,0 | -1528                                      | -5.2                                |

2019–2024-yillarda “O‘zbekneftgaz” AJning umumiy moliyaviy manbalari (passivlar qiymati) 64 092,0 mlrd so‘mdan 2024-yilga kelib 65 647,8 mlrd so‘mga yetgan bo‘lib, o‘rtacha o‘sish sur‘ati 0,9 %ni tashkil etadi. Ushbu holat pasayishni emas, balki asosiy kapital bazasining barqaror saqlanib qolganini anglatadi. Shu bilan birga, 2020-yildagi 65,2 trln so‘mdan keyin majburiyatlar salmog‘ining qisqargani korxonaning qarz bosimini kamaytirishga qaratilgan ijobiy tendensiya bo‘lib, moliyaviy sog‘lomlashuv strategiyasi natijasi sifatida baholanadi.

Tahlil natijalari shuni ko‘rsatadiki, “O‘zbekneftgaz” AJning o‘z kapitali 2019-yilda 31 257,0 mlrd so‘mni tashkil etgan bo‘lsa, 2024-yilga kelib 48 652,0 mlrd so‘mga yetgan, ya‘ni 9,8 %lik o‘sish qayd etilgan. Bu holat korxonaning ichki resurslar hisobiga moliyalashtirish salohiyati oshganini ko‘rsatadi. Moliyaviy avtonomiya indeksi (IFR — Internal Financial Resilience Ratio) bo‘yicha passivlarning barqaror qismi, ya‘ni o‘z manbalari ulushining ortishi qarz resurslariga bog‘liqlikning kamayib borayotganidan dalolat beradi. Ushbu tendensiya korxonaning kapitalizatsiya darajasini oshirib, daromadning qayta investitsiya qilinishi moliyaviy barqarorlik omili sifatida namoyon bo‘lishini ta‘minlaydi.

2020–2024-yillar oralig‘ida “O‘zbekneftgaz” AJning majburiyatlari (qarz resurslari) 32 835,0 mlrd so‘mdan 17 852,0 mlrd so‘mga qisqargan bo‘lib, 5,2 %lik pasayish qayd etilgan. Ushbu moliyaviy ijobiy natija korxonaning qarz portfelini optimallashtirish siyosati samaradorligini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, qarzlarni qoplash koeffitsiyenti va foiz qoplanish indeksi ko‘rsatkichlarining yaxshilanishi kutiladi, chunki qarz resurslarining qisqarishi likvidlik bosimini kamaytiradi hamda foydalilik darajasining oshishiga xizmat qiladi.

Shunday qilib, “O‘zbekneftgaz” AJning passivlar dinamikasi moliyaviy menejmentda asosiy yo‘nalish sifatida qarz bosimini kamaytirish va o‘z kapitali bazasini mustahkamlash ustuvor etib belgilanganini ko‘rsatadi. Mazkur o‘zgarish vaznlangan o‘rtacha kapital qiymati koeffitsiyentining pasayishiga olib keladi, chunki qarz manbalari ulushining qisqarishi kapital qiymatini optimallashtiradi. Natijada, “O‘zbekneftgaz” AJ boshqaruv arxitekturasi resurslar hisobi va qarz balansini o‘rtasidagi muvozanatni saqlagan holda, uzoq muddatli moliyaviy barqarorlik tamoyiliga mos rivojlanish ssenariysini shakllantiradi.

Korxonaning ishlab chiqarish potentsiali uning moddiy va moliyaviy resurslarini optimal taqsimlash darajasini, asosiy vositalardan foydalanish samaradorligini hamda investitsiya faolligini ifodalaydi. Ushbu ko‘rsatkich nafaqat iqtisodiy o‘sishning ichki imkoniyatlarini, balki moliyaviy barqarorlikni ta‘minlashning muhim omili sifatida ham xizmat qiladi. “O‘zbekneftgaz” AJ uchun 2020–2023-yillar davomida ishlab chiqarish potentsiali tarkibidagi o‘zgarishlar nafaqat qiymat ko‘rsatkichlarida, balki strukturaviy samaradorlikda ham namoyon bo‘lgan(3-jadval).

3- jadval. “O‘zbekneftgaz” AJ ning 2020-2023-yillardagi ishlab chiqarish potentsialining tahlili [9]

| Korxonaning passivlari                  | Yillar      |      |             |      |             |      |             |      |
|-----------------------------------------|-------------|------|-------------|------|-------------|------|-------------|------|
|                                         | 2020        |      | 2021        |      | 2022        |      | 2023        |      |
|                                         | mln. so‘mda | % da | mln. so‘mda | % da | mln. so‘mda | % da | mln. so‘mda | % da |
| 1.Asosiy vositalar                      | 26374,0     | 40,2 | 24713,0     | 38,0 | 27537       | 42,3 | 28426       | 44,1 |
| 2. Qisqa muddatli investitsiyalar (030) | 30180       | 46,0 | 14217       | 21,9 | 14253       | 21,9 | 14442       | 22,1 |
| 3. O‘rnatiladigan asbob-uskunalar (090) | 403         | 0,6  | 268         | 0,4  | 261         | 0,4  | 302         | 0,5  |
| 4. Kapital qo‘yilmalar (100)            | 2880        | 4,4  | 2842        | 4,4  | 4545        | 7,0  | 4654        | 8,1  |
| 5. Tovar-moddiy zahiralari, jami(140)   | 835         | 1,3  | 675         | 1,0  | 816         | 1,2  | 846         | 1,4  |
| 6. Ishlab chiqarish zahiralari (150)    | 766         | 1,2  | 606         | 0,9  | 747         | 1,2  | 764         | 1,3  |
| 7.Tugallanmagan ishlab chiqarish (160)  | 58,1        | 0,1  | 1,6         | 0,02 | 1,3         | 0,01 | 1,4         | 0,01 |
| 8. Ishlab chiqarish potentsiali         | 61496,1     | 93,8 | 43322,6     | 66,7 | 48160,3     | 74,0 | 49687       | 81,0 |
| 9. Korxonaning jami mol-mulki           | 65569       | 100  | 64982       | 100  | 65115       | 100  | 66012       | 100  |

3-jadval ma‘lumotlariga ko‘ra, 2020-yilda asosiy vositalarning qiymati 26 374,0 mlrd so‘mni tashkil etib, korxonaning jami mol-mulkidagi ulushi 40,2 %ga teng bo‘lgan. 2023-yilga kelib mazkur ko‘rsatkich 28 426,0 mlrd so‘mga yetib, ulushi 44,1 %gacha oshgan.

Qisqa muddatli investitsiyalar hajmi 2020-yilda 30 180,0 mlrd so‘mni tashkil etgan bo‘lsa, 2021-yilda 14 217,0 mlrd so‘mgacha kamaygan va 2023-yilda 14 442,0 mlrd so‘m darajasida barqarorlashgan.

Tovar-moddiy zahiralari hajmi 2020-yilda 835,0 mlrd so‘m bo‘lib, 2023-yilda 846,0 mlrd so‘mga yetgan. Zahiralari tarkibida ishlab chiqarish zahiralari (150-pozitsiya) 766,0 mlrd so‘mdan 764,0 mlrd so‘mga qisqargan bo‘lib, bu holat korxonaning zahiralarni optimallashtirish strategiyasini izchil amalga oshirayotganini ko‘rsatadi.



Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, "O'zbekneftgaz" AJning ishlab chiqarish potentsiali 2020–2023-yillarda asosan asosiy vositalar va kapital qo'yilmalar hisobiga barqaror o'sish traektoriyasini namoyon etgan. Asosiy vositalar hajmining oshishi, qisqa muddatli investitsiyalar balansining optimallasuvi hamda zahiralarni tarkibining muvozanatlashuvi moliyaviy barqarorlikning ichki resurslar hisobiga ta'minlanayotganidan dalolat beradi. Ushbu holat, o'z navbatida, iqtisodiy qo'shilgan qiymat ko'rsatkichlarida ham aks etib, aktivlar foydaliligi va kapital samaradorligining o'sish tendensiyasini namoyon etadi.

## XULOSA VA TAKLIFLAR

"O'zbekneftgaz" AJning 2022–2023-yillar uchun tuzilgan konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobotlari asosida o'tkazilgan empirik tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, kompaniya islohot va yangilanish jarayonlarini faol bosqichda amalga oshirib, aktivlar tarkibini qayta ko'rib chiqish, Xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS) asosida hisob yuritishni takomillashtirish, kapital bozorlariga chiqish imkoniyatlarini kengaytirish hamda investitsiya loyihalarini jadallashtirish orqali o'z institutsional salohiyati va ishlab chiqarish infratuzilmasini mustahkamlashga qaratilgan strategiyani izchil amalga oshirmoqda.

Xususan, 2023-yilda realizatsiya va boshqa operatsion daromadlarning 6,8 %ga o'sishi (30 148 mlrd so'm), shuningdek, investitsion xarajatlarning 54 %ga ko'payishi (10 727 mlrd so'm) texnologik modernizatsiya va faoliyat ko'lamini kengaytirishga qaratilgan siyosatning kuchayganini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, aktivlar hajmi hamda o'z mablag'larining o'sish dinamikasi balans barqarorligini muayyan darajada ta'minlab turganini ko'rsatadi.

### Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Porter, M. E. Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. New York: Free Press, 2008.
2. World Bank. Uzbekistan Energy Sector Review. Washington, DC, 2022.
3. International Monetary Fund. Fiscal Policies for Resource-Rich Economies. Washington, DC, 2023.
4. [https://www.iea.org/t\\_c/termsandconditions/](https://www.iea.org/t_c/termsandconditions/) sayti ma'lumotlari asosida muallif ishlanmasi.
5. <https://www.ung.uz/open-data/18/sub/42/1>
6. <https://minenergy.uz/uz/lists/guide>
7. Salimovna, S. S. Energetika korxonalari faoliyatining samaradorligini ta'minlash. Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting, 2024, 4 (maxsus son), 211–215.
8. Salimovna, S. S. O'zbekistonda neft va gaz sanoati korxonalari faoliyati samaradorligini oshirish. Raqamli iqtisodiyot (Sifrovaya ekonomika), 2024, (9), 396–402.
9. Salimovna, S. S. Neft va gaz qazib chiqarish korxonalarida investitsion-innovatsion faoliyatning tahlili. Raqamli iqtisodiyot (Sifrovaya ekonomika), 2024, (9), 307–316.
10. Salomova, S. Sanoat korxonalari faoliyatini innovatsiyalar asosida takomillashtirish. Interpretation and Researches, 2025, 1 (47).

# **muhandislik** **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,  
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

**Ingliz tili muharriri:** Feruz Hakimov

**Musahhih:** Zokir Alibekov

**Sahifalovchi va dizayner:** Abdurahmon Qurbonov

---

**2025. № 12**

---

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan  
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi  
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan  
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.  
**Litsenziya raqami: №095310.**

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod  
tumani 15-mavze 19-uy**





+998 93 718 40 07



<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>



[t.me/yait\\_2100](https://t.me/yait_2100)